

FV regio DILBEEK vzw

NIEUWSBRIEF

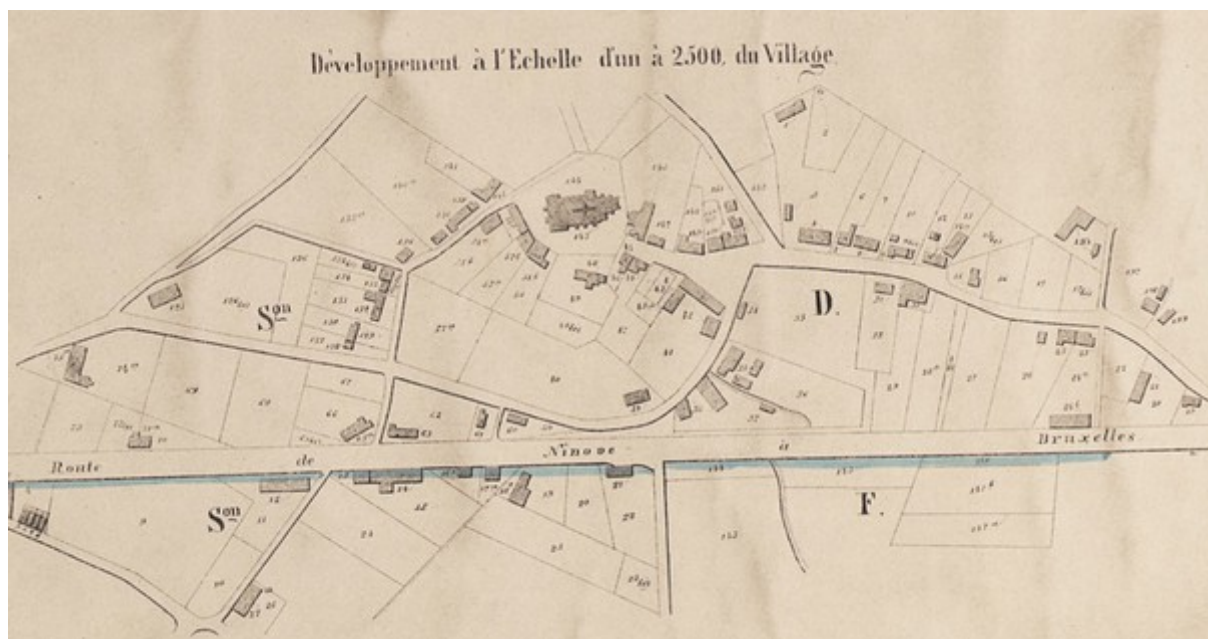
Jaargang 13

nummer 8/9

augustus/september 2018

Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw is een regionale afdeling van Familiekunde Vlaanderen vzw. Ons werkgebied omvat volgende fusiegemeenten: Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Galmaarden, Grimbergen, Halle, Herne, Hoeilaart, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Meise, Merchtem, Pepingen, Opwijk, Overijse, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Vilvoorde, Wemmel.

Advies, opleiding, overleg, uitwisseling van ervaring, ontmoeting en samenwerking op het vlak van familiekunde en verwante wetenschappen staan daarbij centraal.

*Detail uit het Popp-plan van Dilbeek
(Bron: Documentatiecentrum De Vlaamse Rand)*

Werkten mee aan dit nummer

Léon Verheylewegen, Roland Vermeiren

Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Inhoudsopgave

Activiteiten najaar 2018.....	2
Openingstijden documentatiecentrum	4
De Tienden van Dilbeek	4
Gezinsreconstructies	5
Doop en overlijden in één akte	6
Telefoonboeken	7
Dilbekenaar huwt in Thiméon	7
Brusselse parochieregisters	8
Interessante website	8
Koop en ruilhoekje	8
Scheningen	9
Vraag en antwoord	9

ACTIVITEITEN NAJAAR 2018

woensdag 12 september 2018 om 20.00 uur – “Waar komen onze gemeentenamen

vandaan” een lezing door Prof. dr. Magda Devos, ere-professor van de universiteit Gent. Al sinds onheuglijke tijden geven mensen namen aan de plaatsen uit hun dichte of verdere omgeving. Plaatsnamen of *toponiemen* zijn vaste verwijzers naar plekken in het landschap, ze maken het de mens mogelijk zich te oriënteren in de ruimtelijke wereld. Voor het moderne taalgevoel zijn plaatsnamen net zoals alle eigennamen betekenisloze etiketten: bij het gebruik van bv. de naam *Lichtervelde* vragen we ons geen ogenblik af of daar misschien een betekenisdragend woord achter schuilt; we denken alleen aan die ene gemeente, die nu eenmaal zo heet.

Toch gaan al onze plaatsnamen terug op elementen uit de gewone woordenschat die gangbaar was op het moment van hun ontstaan. Namen waren dus ooit zinvolle, beschrijvende uitdrukkingen. Naamsverklaring houdt in dat we de woorden en woorddelen waaruit de naam is opgebouwd identificeren en op die manier doordringen tot de oorspronkelijke (of “etymologische”) betekenis van de naam. Die bevat informatie over de plaats zelf op het moment van de naamgeving. Vandaar dat toponiemen niet taalkundigen interesseren, maar ook historici. Voor de bewoningsgeschiedenis in de oudste tijden vormen plaatsnamen tezamen met archeologische vondsten veelal de enige kennisbron.

Toponiemen verklaren is geen gemakkelijke opdracht want ze zijn veelal erg oud, ze bevatten woordmateriaal uit historische taalstadia, die vaak erg ver van het moderne Nederlands verwijderd liggen. De moderne naamsvorm is dan ook dikwijls misleidend: het eerste deel in de naam *Lichtervelde* heeft niets te maken met licht, maar is het verdwenen woord *licht* uit ouder *lift*, dat hetzelfde is als Engels *left* en dus ‘links’ betekent. En in aardrijkskundige zin staat ‘links’ gelijk met ‘oostelijk’. *Lichtervelde* was dus ‘het oostelijk gelegen veld’. In *Bellem* en *Schellebelle* rinkelden niet méér bellen dan elders, en *Denderwindeke* verwijst noch naar de wind, noch naar een “eek” of eik. *Aartrijke* verwijst noch naar aarde, noch naar rijkdom...

Om tot een enigszins betrouwbare verklaring te komen, moet je dus uitgaan van de oudste vormen van de naam, zoals die in historische documenten zijn opgetekend.

De lezing is een historische verkenning van de verschillende plaatsnaamtipes in onze streken, vanaf de voorhistorie tot in de late middeleeuwen. Het verhaal wordt rijk geïllustreerd met voorbeelden uit Vlaanderen in het algemeen en West-Vlaanderen in het bijzonder.

Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan, 1700 Dilbeek.

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

Gelieve uw aanwezigheid te bevestigen voor 7 september 2018 via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

woensdag 10 oktober 2018 om 20.00 uur – Oefening Oud Schrift onder de deskundige leiding van de heer **René Jammart**.

De praktijk is de beste leermeester. Een les met enkele eenvoudige opgelegde oefeningen die we samen met de lesgever zullen oplossen.

Met teksten uit het notariaat van de 17e eeuw.

Mis deze kans, om je kennis van het Oud Schrift bij te spijkeren, niet. Het wordt zeker en vast weer een leerrijke avond.

Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan, 1700 Dilbeek.

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

woensdag 14 november 2018 om 20.00 uur – “De Zeven Geslachten van Brussel” een lezing door historicus Roel Jacobs.

Is Brussel gesticht door zeven families die het bestuur van de stad gemonopoliseerd hebben tot in de 15de eeuw? Of hebben ze dat zelf uitgevonden om hun monopolie te rechtvaardigen? Zijn geslachten trouwens wel families? En wat is het verschil tussen patriciaat en adel? Of is er niet zo veel verschil? Op deze en vele andere vragen probeert Roel Jacobs tijdens deze lezing een antwoord te formuleren.

Roel Jacobs is jurist van opleiding en werd historicus uit passie. Hij heeft tal van publicaties over (de geschiedenis van) Brussel, maar ook over Brugge op zijn naam staan en organiseert in beide steden wandelvoordrachten. Roel Jacobs werkt ook als historisch consultant voor Visit Brussels.

Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan, 1700 Dilbeek.

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

Gelieve uw aanwezigheid te bevestigen voor 7 november 2018 via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

woensdag 12 december 2018 om 20.00 uur is het woord aan onze leden. Het wordt een **Genealogische gespreksavond** waarop jullie je opzoekingen kunnen voorstellen en uitwisselen met andere genealogen. Laat ons die avond kennis maken met je merkwaardige vondsten en de onopgeloste mysteries in je familiegeschiedenis. Welke archieven heb je bezocht en welke kan je ons aanraden. Heb je vragen ? Werk je met een genealogische programma ? Of anders gesteld we willen onze collega's genealogen beter leren kennen

Breng uw documenten en kwartierstaten mee. Vragen kunnen best reeds vooraf doorgegeven worden via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan, 1700 Dilbeek.

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

DOCUMENTATIECENTRUM

Het **documentatiecentrum** van FV regio Dilbeek vzw, gelegen op de eerste verdieping van het “Schoolmeestershuis” (rechts van het Pampoelhuis en voormalig gemeentehuis), Gemeenteplein te Groot-Bijgaarden (Dilbeek), is open elke 2^e donderdag van de maand van **20.00 tot 22.00 uur** en elke 4^e zaterdag van de maand van **10.00 tot 12.00 uur**.

NIEUW VANAF 2018 – voortaan kan u ook terecht voor uw opzoeken in ons documentatiecentrum op de 1^e maandag en de 4^e maandag van de maand van 09.00 tot 11.00 uur echter alleen op voorafgaandelijke afspraak bij Alfons Depester via e-mail alfons.depester@skynet.be

maandag 3 september 2018 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
donderdag 13 september 2018 van 20 tot 22 uur
maandag 17 september 2018 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
zaterdag 22 september 2018 van 10 tot 12 uur
maandag 1 oktober 2018 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
donderdag 11 oktober 2018 van 20 tot 22 uur
maandag 15 oktober 2018 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
zaterdag 27 oktober 2018 van 10 tot 12 uur
maandag 5 november 2018 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
donderdag 8 november 2018 van 20 tot 22 uur
maandag 19 november 2018 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
zaterdag 24 november 2018 van 10 tot 12 uur
maandag 3 december 2018 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
donderdag 13 december 2018 van 20 tot 22 uur
maandag 17 december 2018 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
zaterdag 22 december 2018 van 10 tot 12 uur

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 2,00 euro.

DE TIENDEN VAN DILBEEK

De tienden van Dilbeek

In het zeer interessante en waardevolle archief van het Erasmushuis in Anderlecht vinden we onder de inventarisnummers 155/156 een document dat betrekking heeft op de tienden van Dilbeek anno 1635-1636.

Het zijn vooral de plaatsnamen en de familienamen die de genealoog op sporen kan brengen in de zeventiende eeuw.

Hierbij volgt het overzicht van de familienamen die terug gevonden werden.

Anthonis Berckmans

Loijs Micavat

Arens Deputtere

Amarosius Crabbe

Philips Van den Bosch

deken Herman Van Heyden

Peeter Wyckaert

Margriet Van Damme

Simon Van der Elst

Hendrik Van Cutsem

joufr. Veralleman

cantor Simon Elincks

Peeter De Mesmaecker
eerw. Heer Petrus Vovelppe
Aert Banquaert
Jacques Van Lathem
Joos Van Smissen
Marc Van Houte
Laureijs Van Meulen
Joris Van Gindertaelen
Jan Derrons
Adriaen Monnaert
Jan Idelane
Anthonis Van de Perre
Jan Itterbeeck
Joos hallemans
Willem De Kempeneer
Jan Willems
Peeter Huyghe
Claes Mommens
Peeter De Coster
Aert Addiers
Hendrik Monnens
Joes De Mesmaecker
Godefroy De Laistre
Louries van Lathem
Jan Van de Borre
Loijs Claris
Roelant De Pauw
Jan Borremans
Jo Van De Poele
Louijs Van Laethem
Dierieck Van Leeuwe
Peeter Verasselt
Louyck De Bruyn
Adriaen Verbeyst

Merten Demesmacker
Mathias Tobels
Louijs Claissen
Gilles Van Houte
Philibert Demol
Wijnant Esselinckx
heer Boisot
Hendrik Van Steenen
Carel Bammels
Hans De Kegele
Lambrecht Van der Elst
Carel Pauwels
Daniel de Pape
Mark Borremans
Jan Van den Broecke
Jan Seeland
Philip Van Bevere
Van Driessche
Frans Van Deijlt
Carlos de Vleeschouwer
Antonis de Ver
Claes Sterck
grifver Maes
Willem de Smet
Jan Vandermeeren
Willem Straetman
Marc Moons
Jan De Wilaer
Jan Halfhuijs
Jan Van Der Cappen
Hendrik De Smet
Geertruyst de Crabbe
Absalon Staes

Roland Vermeiren

GEZINSRECONSTRUCTIES

Gezinsreconstructies Itterbeek en Sint-Ulriks-Kapelle

Half september verschijnt, als derde in de reeks, het boek “**Sint-Martens-Bodegem – Gezinsreconstructies van 1615 tot 1918**” samengesteld door Léon Verheylewegan.

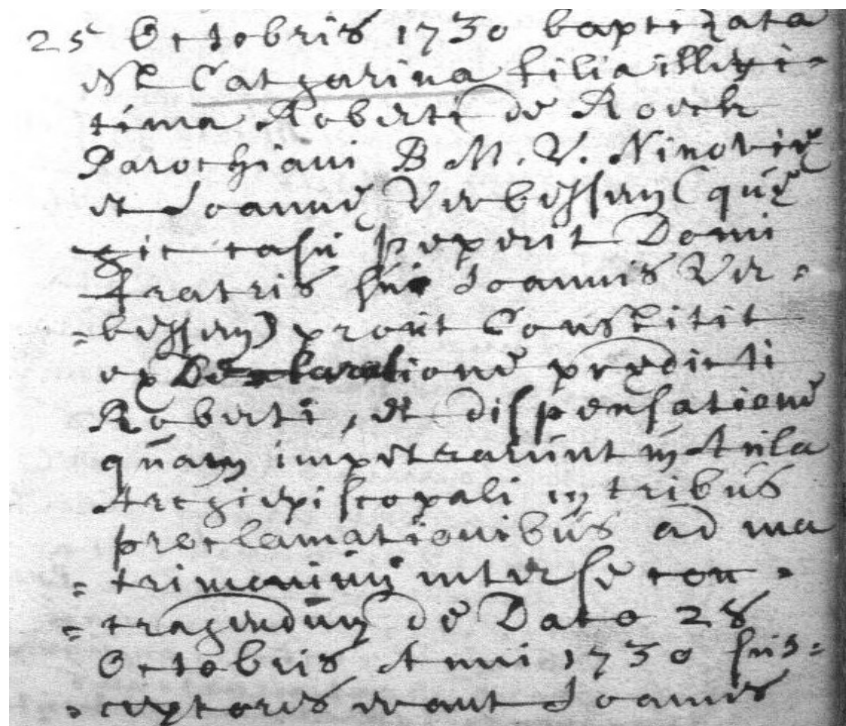
Bij het opmaken van deze gezinsreconstructies bleken er heel wat linken te zijn met de twee vorige gemeenten, Itterbeek en Sint-Ulriks-Kapelle. Daarom was het wenselijk van beide boeken een tweede, aangevulde en verbeterde, editie uit te geven.

Deze tweede editie van beide boeken, “Itterbeek – Gezinsreconstructies van 1568 tot 1915” en “Sint-Ulriks-Kapelle – Gezinsreconstructies van 1692 tot 1916” zal kortelings verschijnen en te koop gesteld worden.

Al wie de eerste uitgave van "Gezinsreconstructies Itterbeek" of "Gezinsreconstructies Sint-Ulriks-Kapelle" aangekocht heeft, kan vanaf nu via itterb.suk@proximus.be gratis een bestand met de verbeteringen en belangrijkste aanvullingen aanvragen en per mail ontvangen.

Opgelet het opgegeven mailadres is maar bruikbaar tot 30 september 2018.

DOOP EN OVERLIJDEN IN EEN AKTE

25 octobris 1730 baptizata est Catharina filia illegitima Roberti De Roeck Parochiani (BMV) Ninovie et Joanna Verbessem que hic casu peperit Domi fratris sui Joannis Vrebessem prout constitit ex declaratione predicti Roberti et dispensatione quam impertratum notula Archiepiscopali in tribus Proclamationibus ad matrimonii interse contrahendum de dato 28 octobris Anni 1730 susceptores erant Joannes Verbessem et Catharina De Mol. obiit proles presata 29 octobris 1730 non legitimatum

Op 25 oktober 1730 werd gedoopt Catharina onwettige dochter van Robertus De Roeck, parochiaan van Ninove en Joanna Verbessem die in dat geval bevallen is ten huize van haar broer Joannes Verbessem, volgens de verklaring van de voorgenoemde Robertus en door de Aartsbisschop vrijstelling werd gegeven voor de publicaties voor hun huwelijk d.d.28 oktober 1730, de getuigen zijn Joannes Verbessem en Catharina De Mol. Het kind is op 29/10/1730 ongewettigd overleden.

Léon Verheylewegen

TELEFOONBOEKEN

Handig hulpmiddel om naamgenoten te vinden

Een vaak gebruikt hulpmiddel bij het traceren van naamgenoten en adressen (uit de twintigste eeuw) zijn telefoonboeken. In het documentatie- en studiecentrum voor familiegeschiedenis dateren de oudste telefoonboeken uit de periode 1950. Naast Belgische telefoonboeken omvat de collectie ook telefoonboeken uit Nederland, Luxemburg, Frankrijk, Duitsland, Engeland en de Verenigde Staten.

In het boekdeel '1950 Deel II, Antwerpen' treft u trouwens naast de provincie Antwerpen, jawel, ook de provincies Limburg, Oost- en West- Vlaanderen aan (ref. A.90.0200/1950). Naast telefoonboeken vermelden de Ratinckx-adresboeken van de stad Antwerpen (met gegevens over Antwerpen, Berchem, Borgerhout, Hoboken, Merksem en Wilrijk) vanaf 1905 eveneens telefoonnummers, aanvankelijk – eerder summier – van openbare besturen, militaire locaties en bedrijven. De Ratinckx-exemplaren van het documentatie- en studiecentrum voor familiegeschiedenis te Merksem zijn terug te vinden via de bibliotheekcatalogus van Familiekunde Vlaanderen: <http://bib.familiekunde-vlaanderen.be>.

De index van de beschikbare telefoonboeken vind u via volgende link:

https://centrumfamiliegeschiedenis.be/sites/default/files/bijlagen/FV_CFG_telefoonboeken.pdf

Bron: <https://centrumfamiliegeschiedenis.be/telefoonboeken>

DILBEKENAAR HUWT IN THIMÉON

Huwelijksakte van een Dilbenaar in Thiméon (Henegouwen).

L'An mille sept cent quatre vingt cinq le dixième jour du mois de janvier après proclamations de trois Bans se sont mariés en présence de moi soussignés Louis Joseph Vanoverstraeten domestique de labour de sa profession natif de dilbecke en Brabant et Marie therese gilbert enfant de famille native de Thiméon en présence de jean piere gilbert cloutier de sa profession demeurant à Thiméon et de Lambert gilbert cloutier de sa profession demeurant à Thiméon. (sic)

Léon Verheylewegen

Noot van red.

Thiméon is een dorp in de provincie Henegouwen, en een deelgemeente van de Waalse gemeente Pont-à-Celles. Thiméon was een zelfstandige gemeente, tot die bij de gemeentelijke herindeling van 1977 toegevoegd werd aan de gemeente Pont-à-Celles. (Bron: wikipedia.org)

BRUSSELSE PAROCHIEREGISTERS

Werd één van jouw voorouders gedoopt in Brussel? Ontdek het online!

In 2010 besloot een groepje Brusselse vrijwilligers om de klappers op de Brusselse parochieregisters digitaal te beschrijven. Vandaag, acht jaar later, is hun databank met Brusselse doopgegevens afgewerkt. De ca. 500.000 namen uit de beschrijvingen van Clément, Roger, Robert, Michel en wijlen Aimée zijn geïntegreerd in onze zoekrobot Zoeken naar personen. Zo wordt het een fluitje van een cent om na te gaan of één van jouw voorouders gedoopt werd in Brussel!

Heb je een voorouder uit Brussel of ben je op zoek naar een geboortedatum van iemand die in Brussel leefde in de 17e of 18e eeuw? Dit kan je in principe opzoeken in de parochieregisters, waarin de parochiepriester de dopen, huwelijken en overlijdens noteerde. Probleem: in Brussel waren er zeven parochies, en de indices op deze parochieregisters zijn niet altijd volledig, of zijn soms enkel beschikbaar op voornaam. Genealogisch of biografisch onderzoek in Brussel was daarom een tijdrovende klus.

Daarop besloot een groepje Brusselse vrijwilligers in 2010 om de klappers op de Brusselse parochieregisters in te voeren op computer en te publiceren in onze zoekrobot Zoeken naar personen. Vandaag, acht jaar later, is het project afgewerkt!

Circa 500.000 namen uit de parochieregisters van zeven parochiekerken werden ingevoerd, van de 16e tot de late 18e eeuw. Het team analyseerde bovendien de persoonsgegevens van meer dan 100.000 huwelijken en meer dan 100.000 Brusselse overlijdens.

Opgelet, het gaat niet om de volledige akte, enkel de naam van de dopeling, de datum van de doop en de parochiekerk werden beschreven. Wie meer wil weten (bijv. de namen van de ouders), kan de originele akte online raadplegen via de zoekrobot.

Bron: Rijksarchief in België, nieuwsbericht 29/05/2018

INTERESSANTE WEBSITE

ArchivIris

“ArchivIris” is een intergemeentelijk platform dat het archiefpatrimonium van de verschillende lokale overheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de kijker wil zetten.

Onder leiding van de Gemeente Sint-Gillis hebben verschillende archiefdiensten zich dan ook rond deze blog geschaard om op geregelde tijdstippen nooit eerder uitgegeven en onbekende geschiedkundige documenten te publiceren om zo nieuwe inzichten te kunnen aanreiken over de zeer uiteenlopende thema's.

<https://archiviris.org/>

KOOP EN RUIL HOEKJE

Ik ben in het bezit van "Vlaamse Stam" jaargang 1975 t/m 1983, en "Genealogie & Computer" 1998 t/m 2003.

Is er iemand geïnteresseerd?

Neem contact met Eugeen Defranc (Gaasbeek) via .eugeen.defranc@gmail.com

SCHENKINGEN

Schenkeningen zoals genealogische documenten, rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, allerlei boeken, familieboeken, enz... blijven welkom in ons documentatiecentrum te Groot-Bijgaarden!

Rouwbrieven, bidprentjes

Hilda Geers (Dilbeek), Simone Leuckx (Dworp), Van Krista Coene (Dilbeek)

VRAAG EN ANTWOORD

Antwoorden en nieuwe vragen **altijd** sturen naar volgend mailadres:

info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Uw antwoord wordt dan overgemaakt aan de vraagsteller en gepubliceerd in de eerstvolgende nieuwsbrief.

Publicatie: Gilbert Buyst, Snikbergstraat 46 – 1700 Dilbeek

Redactie: gilbert.buyst@skynet.be

Voorzitter: Alfons Depester

e-mail: info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

website: <http://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Zetel: Kleinekapellaan, 66 te 1700 Dilbeek

Vlaanderen
verbeelding werkt

